

Nejasná budoucnost bělehradských trolejbusů. Navzdory soutěži na 60 vozů

09.07 2026 18:39, Libor Hinčica, Trolejbusy

Budoucnost trolejbusové dopravy v srbské metropoli je stále nejasná, ačkoli počátkem letošního roku byl důvod k optimismu, když město vypsalo soutěž na dodání celkem 60 nových parciálních trolejbusů o délce 12 m. Do ní měly být podle informací z lokálních médií doručeny tři nabídky, které ale dosud nebyly otevřeny. Termín otevření se měl již pětkrát posunout, aktuálně se čeká na 22. červenec.

Výběrové řízení na dodávku 60 trolejbusů následovalo krátce poté, co město oznámilo, že nehodlá dále jednat o možnosti převzetí městských autobusových linek dopravcem STRELA, který měl pod svá křídla převzít i linky trolejbusové s tím, že podle zástupců městského dopravního podniku GSP na ně hodlal nasadit namísto trolejbusů elektrobusy.

Soutěž na šest desítek trolejbusů byla otevřena dne 17. 3. 2026 a – jak je v Srbsku obvyklé – měla velmi krátkou lhůtu na podání nabídek. Ty měly být odevzdány už do 21. 4. 2026. „Drobným“ úskalím projektu bylo, že Bělehrad ani jeho jím vlastněný dopravce nemají na nákup trolejbusů prostředky. Nejedná se přitom o zrovna zanedbatelnou částku, odhadovaná hodnota zakázky činila 6,58 mld. dinárů, tedy zhruba 1,42 mld. Kč. Jeden vůz by tak v přepočtu vycházel na astronomickou cenu 23,6 mil. Kč, což by z bělehradských trolejbusů udělalo rázem nejdražší vozidla v Evropě.

Důvodem vysoké cenovky má být model financování, kdy se počítá s využitím leasingu. Vzhledem k nízké bonitě klienta ale nebylo jasné, zda bude nějaká instituce ochotná se do takového finančního dobrodružství pustit. I proto se v některých zdrojích objevovaly informace, že soutěž na trolejbusy je ve skutečnosti pouze záminkou proto, aby město mohlo trolejbusy zrušit s odůvodněním, že se pro ně nenašlo financování.

Z původně poměrně početné flotily článkových vozů zůstaly nyní provozní už jen poslední kusy, jež jsou využívány obvykle jen na špičkové spoje. S jejich náhradou novými kloubovými vozy se aktuálně vůbec nepočítá. (foto: Libor Hinčica)

Této domněnce nahrávala skutečnost, že navzdory dřívějším proklamacím o tom, že byla jednání s firmou STRELA o provozu části linek MHD ukončena, rozeběhla se na jaře nanovo, ba co více, připravena byla i soutěž na provozování linek MHD, která zahrnovala opětovně i ony trolejbusové trasy. Město se tak ocitlo v situaci, kdy na jedné straně mělo otevřenou soutěž na 60 trolejbusů a na druhé straně jinou soutěž na převzetí trolejbusových tras soukromníkem, který přitom s nasazením trolejbusů na nich nepočítal. Byl to zřejmě právě souběh těchto soutěží a nevyjasněnost koncepce provozování MHD, který opakovaně vedl k prodloužení termínu otevření nabídek v trolejbusovém tendru.

Navzdory některým věštbám, že do soutěže na 60 trolejbusů se za daných podmínek nemůže nikdo příčetný přihlásit, měly se nakonec objevit v tendru hned tři nabídky. Konkrétní jména dodavatelů nebyla prozrazena, lokální média a zdroje spekulují nejčastěji o účasti společností Škoda Electric, Bozankaya a Higer (především účast poslední jmenované, pokud by se potvrdila, by byla zajímavá, neboť čínský Higer dosud trolejbusy nenabízel). Naposledy byl termín vyhlášení výsledků odsunut na 22. 7. 2026, což paradoxně budoucnosti trolejbusů hraje do karet.

Zástupci odborů dopravního podniku GSP totiž eskalují svou nespokojenost s konáním města a celá věc se dostala až k nejvyššímu vedení země, tedy k prezidentu Vučićovi. Odboráři měli dosáhnout příslibu, že ministerstvo hospodářství odvolá svůj dřívější souhlas s realizací partnerství veřejného a soukromého sektoru, který dříve v dané záležitosti Bělehradu udělilo. Následně skutečně došlo k pozastavení (ovšem nikoli ke zrušení) tendru na provozovatele čtveřice linek (označených jako EKO 4 až EKO 7), na nichž mělo být nasazeno 66 elektrobusů (z toho šest záložních).

Přesto nelze říci, že by trolejbusy měly vyhráno. Nejasné zůstává, jak již bylo zmíněno, jejich financování, byť na jednání se zástupci vlády mělo být prohlášeno, že pokud nebude mít město dostatek prostředků, přispěchá na pomoc vláda. Obdobná prohlášení ve stylu „haly pro Sáblíkovou“

ale nejsou srbským politikům cizí (jak známo, i slíbený kabát hřeje). Navíc zde vstupuje ještě jistá bezstarostnost srbských politiků ve vztahu k dávaným slibům. Prezident Aleksandr Vučić totiž nedávno oznámil, že po dlouhodobé vlně protestů hodlá ještě před původně avizovaným termínem voleb abdikovat, přičemž vyzval jak ke konání předčasných prezidentských, tak i parlamentních voleb (byť odchodem hlavy státu z ústavního pohledu vláda nepadá). Pakliže skutečně k jeho odchodu (a k pádu vlády) dojde, nelze vnímat jakákoli dříve učiněná prohlášení za závazná pro nástupce ve funkci (potažmo ve funkcích).

Url: Nejasná budoucnost bělehradských trolejbusů. Navzdory soutěži na 60 vozů